

Súd: Okresný súd Čadca
Spisová značka: 4P/43/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5319203133
Dátum vydania rozhodnutia: 16. 02. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Anna Plichtíková
ECLI: ECLI:SK:OSCA:2021:5319203133.6

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Č a d c a sudkyňou JUDr. Annou Plichtíkovou vo veci starostlivosti o mal. U. F., nar. XX.X.XXXX, V. N. XXXX/XX, XXX XX Č., zast. kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Čadca, Matičné námestie 1617, 022 01 Čadca, IČO: 30 794 536, dieťa rodičov: matky - V. F., rod. G., nar. XX.X.XXXX, V. N. XXXX/XX, XXX XX Č., zast. Advokátska kancelária VARMUS s. r. o., Palárikova 83, 022 01 Čadca, IČO: 36 863 203 a otca S. O., nar. XX.XX.XXXX, M. G. XXXX/X, XXX XX Č., v konaní o zmenu výchovného prostredia, takto

rozhodol:

I. Maloleté dieťa U. F., nar. XX.X.XXXX zveruje do výchovy a starostlivosti otca S. O., nar. XX.XX.XXXX, ktorý bude maloleté dieťa vychovávať, zastupovať, spravovať jeho majetok v bežných veciach, počnúc vykonateľnosťou tohto rozsudku.

II. Matka je povinná platiť výživné maloletej dcére U. F., nar. XX.X.XXXX vo výške 130 € mesačne k rukám otca vždy do 15. dňa toho-ktorého mesiaca vopred, počnúc vykonateľnosťou tohto rozsudku.

III. Styk matky s maloletou U. F., nar. XX.X.XXXX neupravuje.

IV. Tým sa mení rozsudok Okresného súdu Čadca č. k. 12Pc/1/2019-30 zo dňa 20.6.2019, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 20.8.2019.

V. Rozsudok je vo výrokoch I., II., III., IV. predbežne vykonateľný jeho doručením.

VI. Žiadny z účastníkov konania nemá právo na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Predmetom konania vo veci vedenej pred Okresným súdom Čadca pod sp. zn. 4P/43/2019 vo veci maloletého dieťaťa U. F., nar. XX.X.XXXX bol návrh otca zo dňa 27.11.2019, predmetom ktorého bolo zverenie maloletého dieťaťa do výchovy otca. Návrh prevzala matka 10.1.2020, kolízny opatrovník 17.12.2019. Od uvedeného časového momentu musela matka počítať s tým, že súd má právo o návrhu rozhodnúť tak, že mu vyhovie, alebo ho zamietne, resp. rozhodne iným spôsobom. Od uvedeného časového momentu až do rozhodnutia súdu 16.2.2021 neprodukovala matka žiadne tvrdenia a dôkazy k tomu, aké výživné chce matka na maloleté dieťa platiť pre prípad, že súd návrhu vyhovie a zverí maloleté dieťa do výchovy otca. Rovnako pre taký prípad sa za uvedené časové obdobie nevyjadrila ani k úprave styku matky s maloletým dieťaťom pre prípad zverenia maloletého dieťaťa otcovi. Až na pojednávaní dňa 16.2.2021, pred rozhodnutím vo veci, matka so svojím právnym zástupcom uviedli, že matka je pre taký prípad zverenia dieťaťa otcovi ochotná platiť výživné v rovnakej výške, ako platil otec matke na základe rozsudku Okresného súdu Čadca č. k. 12Pc/1/2019-30 zo dňa 20.6.2019, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 20.8.2019, teda vo výške 130 € mesačne. S takouto výškou výživného na pojednávaní

dňa 16.2.2021 súhlasil otec i kolízny opatrovník. V nadväznosti na § 2 ods. 1 CMP, § 37 CMP súd výšku výživného považoval za nespornú. Nemal dôvodnú pochybnosť o tom, že takáto výška výživného je primeraná záujmom a potrebám maloletého dieťaťa, preto súd nezameriaval dokazovanie na nesporný predmet konania, výšku výživného. Z rovnakého dôvodu nezameriaval súd dokazovanie na nespornú časť predmetu konania, a to úpravu styku matky s maloletým dieťaťom pre prípad zverenia dieťaťa do výchovy a starostlivosti otcovi. Otec súhlasil s neobmedzeným stykom matky s dieťaťom na základe dohody rodičov, s čím prejavila súhlas matka i kolízny opatrovník. Spornou časťou predmetu konania tak ostalo len rozhodnutie súdu o tom, či ponechá maloleté dieťa v starostlivosti matky alebo zmení výchovné prostredie na základe návrhu otca a zverí maloleté dieťa do výchovy otca. K tejto spornej časti predmetu konania súd vykonával dokazovanie. Predmet konania sp. zn. 4P/43/2019 v jeho spornej časti netvoril len návrh otca na zmenu výchovného prostredia - zverenie maloletého dieťaťa do jeho výchovy, ale aj základ tohto nároku, teda rozhodujúce skutkové tvrdenia, na základe ktorých chcel toto výchovné prostredie zmeniť.

a) Pôvodne v návrhu zo dňa 27.11.2019 (čl. 1 spisu) žiadal výchovné prostredie zmeniť na základe rozhodujúcich skutkových tvrdení, že zmenu pomerov v porovnaní s predchádzajúcim rozhodnutím o úprave práv a povinností k maloletému dieťaťu vo veci sp. zn. 12Pc/1/2019 vidí v zanedbávaní zdravotnej starostlivosti matky o maloleté dieťa. Tým ohrozuje život, zdravie dieťaťa. V tomto smere sudkyňa na pojednávaní dňa 4.2.2020 vykonala dôkazy a vyslovila predbežný právny názor totožný s neodkladným opatrením na čl. 29 spisu (uznesenie č. k. 4P/41/2019-19 zo dňa 18.11.2019). Súd v rámci predbežného právneho názoru k tomuto základu uplatneného nároku na zmenu výchovného prostredia uviedol, že od poslednej úpravy nebola preukázaná podstatná zmena pomerov, teda ohrozenie života a zdravia dieťaťa, ktoré by viedlo k zmene výchovného prostredia. Bežné otázky, o ktorých sa rodičia nevedia dohodnúť a považujú ich za podstatné, vo veci zdravotného stavu možno riešiť iným spôsobom v nadväznosti na ust. § 35 zákona o rodine, teda v prípade nedohody rodičov o podstatných otázkach týkajúcich sa života, zdravia dieťaťa môže ten-ktorý rodič požiadať súd o rozhodnutie vo veciach podstatných podľa § 35 zákona o rodine, na základe prípadného znaleckého dokazovania. V rámci predbežného právneho názoru k tomuto základu súd konštatoval, že otec neunesol dôkazné bremeno závažného ohrozenia zdravia, života zo strany matky, preto súd predbežne vyslovil, že čo do predmetu sporu zverenia dieťaťa do výchovy otca na základe takéhoto základu nároku ohrozenia života a zdravia by súd návrhu nevyhovел.

b) Dňa 27.11.2020 na čl. 115 spisu otec doručil podanie, v ktorom nezmenil pôvodný predmet uplatneného návrhu zo dňa 27.11.2019, teda žiadal naďalej zveriť dieťa do svojej výchovy. Rozšíril v porovnaní s pôvodnými rozhodujúcimi skutkovými tvrdeniami tvoriacimi základ uplatneného návrhu o ďalšie rozhodujúce skutkové tvrdenia. Žiadal maloleté dieťa zveriť do svojej výchovy aj z ďalšieho dôvodu, ktorým je skutočnosť, že od marca 2020 matka neumožnila otcovi styk s maloletým dieťaťom na základe právoplatného rozsudku Okresného súdu Čadca č. k. 12Pc/1/2019-30 zo dňa 20.6.2019, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 20.8.2019. Matka tak koná bezdôvodne a svojvoľne. Nerešpektuje právoplatný rozsudok súdu. Dochádza k citovému ochudobneniu otca i dieťaťa. Matka manipuluje dieťa voči otcovi. Nielenže bráni a znemožnila osobné stretnutia otca s dieťaťom, ale znemožnila aj telefónny kontakt dieťaťa s otcom tým, že dcére zmenila telefónne číslo a zablokovala dcére prístup k otcovi aj prostredníctvom el. komunikácie. Predtým dcéra denne otcov písala z vlastnej iniciatívy ako sa má, čo robí, zažehali si dobrú noc a pod. Matka s otcom odmieta komunikovať, a to dlhodobo. Uviedla to aj pred kolíznym opatrovníkom, že s ním nebude komunikovať. Uviedla to aj otcovi. Otec má jediné dieťa, ktoré mu veľmi chýba. Matka napriek upozorneniu kolízneho opatrovníka nezrealizovala žiadnu nápravu. Maloleté dieťa citovo manipuluje, vydiera, bráni jej v stretávaní sa s otcom. Otec platí riadne výživné, neboli mu obmedzené rodičovské práva, ani nebol rodičovských práv zbavený. Má právo na kontakt s dcérou a dcéra s ním. Bol nútený podať návrh na výkon rozhodnutia č. k. 12Pc/1/2019-30 zo dňa 20.6.2019, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 20.8.2019 (sp. zn. 5Em/1/2020 - návrh čl. 138 spisu, kalendár čl. 139, 140, 141 spisu, uznesenie o prerušení výkonu rozhodnutia do právoplatného ukončenia konania pred Okresným súdom Čadca pod sp. zn. 4P/43/2019 čl. 142, odvolanie proti tomuto uzneseniu čl. 144). Konanie pod sp. zn. 4P/43/2019 o zmenu výchovného prostredia je konaním vo veciach starostlivosti súdu o maloletých podľa § 111 a nasl. CMP. Podľa § 23 ods. 1 CMP konanie sa začína na návrh a podľa § 23 ods. 2 CMP, ak zákon neustanovuje inak, možno začať konanie aj bez návrhu. V tomto konkrétnom prípade by bolo možné začať konanie aj bez návrhu, avšak otec vo veci podal návrh, preto súd mal za to, že ide o návrhové konanie. Preto súd podanie otca zo dňa 27.11.2020 (čl. 115 spisu), ktoré bolo kolíznemu opatrovníkovi doručené dňa 3.12.2020 a právnenému zástupcovi matky dňa 14.12.2020, ktorým otec rozšíril základ svojho návrhu na zverenie dieťaťa do svojej výchovy o tvrdenie, že matka bezdôvodne marí styk otca s dieťaťom, súd vyhodnotil ako zmenu návrhu, rozšírenie

základu uplatneného návrhu podľa § 28 ods. 1 CMP. Podľa § 28 ods. 2 CMP zmenu návrhu súd pripustil, pretože výsledky konania mohli byť podkladom pre konanie o zmenenom návrhu. Zmenu pripustil na pojednávaní dňa 16.2.2021. Nezmenil sa predmet návrhu zo dňa 27.11.2019. Od uvedeného časového momentu až do 16.2.2021 účastníci konania mali možnosť produkovať tvrdenia a dôkazy k predmetu návrhu na zverenie maloletého dieťaťa do výchovy otca. Zmenou bola tá skutočnosť, že od 27.11.2019 tvrdenia a dôkazy mohli produkovať účastníci konania na základe základu nároku, že matka ohrozuje život a zdravie dieťaťa, preto je potrebné zveriť dieťa do výchovy otca a od 3.12.2020 a 14.12.2020 mohli účastníci konania až do 16.2.2021 produkovať tvrdenia a dôkazy k nezmenenému predmetu konania o zmenu výchovného prostredia na základe zmeneného, rozšíreného základu návrhu, ktorý spočíval v tom, že matka účelovo, opakovane a dlhodobo marí styk otca s dieťaťom. Súd mal za to, že výsledky konania mohli byť podkladom pre konanie o zmenenom návrhu. Už na pojednávaní dňa 4.2.2020 (čl. 82 spisu) do zápisnice, ktorá bola všetkým účastníkom konania doručená, súd oboznámil všetky dôkazy, vrátane výmenných listov, fotografií, mailových správ medzi otcom a dcérou, oboznámením konania vo veci 4P/41/2019, vo veci rozvodu 4P/34/2014, vo veci zapretia otcovstva k maloletej Linde 12Pc/13/2018, vo veci zmeny priezviska 16P/13/2019. Na pojednávaní dňa 16.2.2021 súd poukázal na oboznámené dôkazy do zápisnice zo dňa 4.2.2020 (čl. 82 spisu). Navyše doslovne prečítal ustanovenia zo zápisníc uvedených súdnych spisov, ako aj nové tvrdenia o tom, že matka odmieta styk maloletého dieťaťa s otcom. Vykonal dôkaz výsluchom maloletého dieťaťa a oboznámením návrhu na úradný výkon rozhodnutia vo veci sp. zn. 5Em/1/2020 (čl. 138 a nasl. spisu). Po tom, ako právny zástupca matky dňa 14.12.2020 prevzal zmenený návrh, doručil súdu dňa 15.12.2020 na čl. 126 spisu podanie, v ktorom k návrhu uviedol len to, že maloleté dieťa sa s otcom odmieta stretnúť, má z neho strach. Jasne maloletá prejavila svoj názor u koho chce žiť (v iných konaniach). Výsluch v týchto iných konaniach je preto postačujúci a je nadbytočný výsluch v aktuálnom konaní sp. zn. 4P/43/2019 a znalecké dokazovanie. Dieťa by na otázky neodpovedalo a výsluch by ju traumatizoval. Kolízny opatrovník po doručení zmeneného návrhu v podaní zo dňa 8.12.2020, súdu doručeného dňa 9.12.2020, poukázal na ust. § 25 ods. 4 zákona o rodine a o tom, že je potrebné zmeniť výchovné prostredie maloletého dieťaťa, ak bude preukázané, že matka opakovane, bezdôvodne a zámerne neumožňuje druhému rodičovi styk s maloletým dieťaťom upravený súdnym rozhodnutím. Takéto tvrdenie produkuje otec vo svojom zmenenom návrhu, že matka maloletému dieťaťu bezdôvodne bráni v stretávaní sa s otcom, napriek tomu, že styk bol upravený právoplatne v rozsudku. Nekomunikuje s otcom dieťaťa, bráni mu v akejkoľvek komunikácii s maloletou či už telefonickou, cez internet a pod. Matka tvrdí, že dieťa sa nechce s otcom stretávať. Maloletá sa odmietla rozprávať s kolíznym opatrovníkom. Preto kolízny opatrovník žiadal doplniť dokazovanie znaleckým dokazovaním, čo spôsobuje nezájem dieťaťa o stretnutie s otcom, keď dovtedy sa s otcom stretávala rada a iniciatívne tieto stretávania vyhľadávala a nebolo preukázané zanedbanie starostlivosti zo strany otca, resp. iné nevhodné správanie otca, ktoré by dieťa poškodzovalo. Na čl. 134 spisu právny zástupca matky 15.1.2021 doplnil podanie tak, že znalecký dôkaz považuje za dôkaz nadbytočný, ktorý dieťa bude traumatizovať. Dieťa vie vyjadriť svoj názor. Výsluch maloletej súdom je dostatočný. Kolízny opatrovník uviedol, že maloletá s nimi odmietla komunikovať. Matka sa domnieva, že taký istý výsledok sa môže dostaviť aj u znalca, že dieťa so znalcom odmietne komunikovať a dôkaz bude zmarený. Maloletá má tendenciu pri otázkach o vzťahu k otcovi sa uzavrieť do seba, nekomunikovať. Znalecké dokazovanie by len zväčšilo traumatizáciu maloletej z otca. Návrh na znalecké dokazovanie navrhli zamietnuť. Súd na základe uvedených rozhodujúcich skutkových tvrdení a dôkazov v súlade s § 28 ods. 1, 2 CMP pripustil zmenu návrhu, výsledky konania a dokazovania mohli byť podkladom aj pre konanie o zmenenom návrhu, bez odročenia pojednávania, ktoré by nebolo v záujme stability výchovného prostredia maloletého dieťaťa. Nejde o úplne iný návrh, iné dôkazy. Doterajšie tvrdenia a dôkazy bolo možné použiť aj v rozhodnutí o zmenenom návrhu.

2. Pokiaľ ide o tú časť predmetu návrhu vo veci sp. zn. 4P/43/2019 o zverenie dieťaťa do výchovy otca na základe tých rozhodujúcich skutkových tvrdení, že matka ohrozuje život a zdravie dieťaťa, súd konštatuje, že v tomto smere nebola preukázaná podstatná zmena pomerov, teda návrh s uvedeným predmetom konania na základe uvedeného základu návrhu, rozhodujúcich skutkových tvrdení by bol zamietnutý. V tomto smere súd poukazuje na dôvody podrobne uvedené v uznesení č. k. 4P/41/2019-19 zo dňa 18.11.2019, ktorým súd zamietol návrh na vydanie neodkladného opatrenia s totožných dôvodom (čl. 29 spisu), a poukazuje aj na zápisnicu o pojednávaní zo dňa 4.2.2020 (čl. 82 spisu), kde v súlade s uvedeným neodkladným opatrením, súd vyslovil totožný predbežný právny názor. Súd teda čo do tejto časti predmetu konania konštatuje, že nedošlo k zmene skutkového stavu. Zmena skutkového stavu v porovnaní s právoplatným rozsudkom Okresného súdu Čadca č. k. 12Pc/1/2019-30 zo dňa 20.6.2019, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 20.8.2019, preukázaná otcom nebola. Výmenný list (čl. 4 spisu),

objednávky k lekárovi na vyšetrenie k lekárovi s maloletou (čl. 5 spisu), fotografie (čl. 6 spisu), neboli spôsobilé dôkazy na to, aby súd konštatoval, že otec uniesol dôkazné bremeno v takom rozsahu, že by preukázal, že matka v porovnaní s predchádzajúcim rozsudkom ohrozuje život a zdravie dieťaťa, a že toto je dôvod, ktorý by viedol k zmene výchovného prostredia. Bežné otázky, o ktorých sa nevedia rodičia dohodnúť a považujú ich za podstatné vo veci zdravotného stavu, možno riešiť iným spôsobom v nadväznosti na § 35 zákona o rodine, teda požiadať súd v prípade nedohody rodičov o rozhodnutie o podstatnej otázke, a to aj prípadne s nariadením znaleckého dokazovania. V uvedenej časti predmetu konania, teda otec nepreukázal podstatnú zmenu pomerov podľa § 78 ods. 1 zákona o rodine a § 121 CMP. Znalecké dokazovanie na tvrdené ohrozenie života a zdravia súd nenariadil. V tomto štádiu konania považoval dôkaz za nadbytočný, keďže dieťa zveril do výchovy a starostlivosti otca, ktorý sám môže dieťaťu zabezpečiť tvrdenú zanedbanú zdravotnú starostlivosť. Z dôvodov už uvedených v odseku 2. by bol dôkaz aj právne irelevantný - ohrozenie života a zdravia preukázané nebolo a nápravu v nadväznosti na § 35 zákona o rodine možno dosiahnuť inak, než zmenou výchovného prostredia - rozhodnutím súdu o podstatnej zdravotnej otázke (čo však netvorilo predmet konania, predmetom konania bola zmena výchovného prostredia).

§ 28 ods. 1 zákona o rodine: Súčasťou rodičovských práv a povinností sú najmä

- a) sústavná a dôsledná starostlivosť o výchovu, zdravie, výživu a všestranný vývin maloletého dieťaťa,
- b) zastupovanie maloletého dieťaťa,
- c) správa majetku maloletého dieťaťa.

§ 28 ods. 2 zákona o rodine: Rodičovské práva a povinnosti majú obaja rodičia. Pri ich výkone sú povinní chrániť záujmy maloletého dieťaťa.

§ 30 ods. 3 zákona o rodine: Rodičia majú právo použiť pri výchove dieťaťa primerané výchovné prostriedky tak, aby nebolo ohrozené zdravie, dôstojnosť, duševný, telesný a citový vývin dieťaťa.

§ 35 zákona o rodine: Ak sa rodičia nedohodnú o podstatných veciach súvisiacich s výkonom rodičovských práv a povinností, najmä o vysťahovaní maloletého dieťaťa do cudziny, o správe majetku maloletého dieťaťa, o štátnom občianstve maloletého dieťaťa, o udelení súhlasu na poskytovanie zdravotnej starostlivosti a o príprave na budúce povolanie, rozhodne na návrh niektorého z rodičov súd. Z rozsudku č. k. 12Pc/1/2019 zo dňa 12.6.2019, právoplatný dňa 20.8.2019, vyplýva, že súd zveril dieťa do osobnej starostlivosti matky, pričom táto skutočnosť znamená, že sa bude osobne o dieťa starať, zastupovať, spravovať jeho majetok, ale len v bežných veciach. Podľa § 28 ods. 2 zákona o rodine druhému rodičovi naďalej ostávajú zachované jeho rodičovské práva. Teda ak ide o podstatné veci, v ktorých sa nevedia dohodnúť (dohoda je prioritná), musia sa obrátiť na súd podľa § 35 zákona o rodine a požiadať súd, aby rozhodol o podstatných veciach, o ktorých sa nevedia dohodnúť. Rozhodovanie o nezhode medzi rodičmi o podstatnej otázke v nadväznosti na § 35 zákona o rodine neznamená, že by sa táto otázka musela považovať za zmenu pomerov a muselo by dôjsť k zmene výchovného prostredia (v tomto konkrétnom prípade namiesto matky otcovi). Riešenie podstatnej otázky nemá povahu zmeny pomerov ani zo strany matky, ani zo strany otca. Teda táto otázka nebola právne relevantná vo vzťahu k zmene výchovného prostredia a nebola právne relevantná vo vzťahu k ustáleniu, či došlo alebo nedošlo k zmene pomerov, a to ani v pozitívnom ani negatívnom slova zmysle. Práve neschopnosť rodičov dohodnúť sa o podstatných veciach je príčinou kolízií medzi obidvomi rodičmi. Pokiaľ matka tvrdí, že otec nerešpektuje pravidlá, režim dňa dieťaťa, porušuje režim dňa dieťaťa, takáto konštatácia mohla nastať len vtedy, ak by porušoval existujúcu dohodu o režime dňa maloletého dieťaťa medzi rodičmi alebo existujúci rozsudok súdu o režime dňa maloletého dieťaťa. Matka nemôže jednostranným spôsobom stanoviť v podstatných veciach autoritatívne aký má byť režim dňa dieťaťa z hľadiska výchovného, zdravotného a podobne. Je potrebné, aby rodičia kooperovali, spoločne dohodli (najlepšie písomne) podstatné pravidlá denného režimu maloletého dieťaťa. Ak k takejto dohode nedôjde, je potrebné, aby sa obrátili na súd a súd za pomoci znalca stanoví pravidlá, podstatný režim dňa dieťaťa, ktorý je v záujme maloletého dieťaťa. Len pri porušení dohodnutého alebo súdom určeného režimu dňa, resp. iných podstatných okolností môže matka tvrdiť, že otec ich porušuje. V opačnom prípade by nemohol otec prejavovať žiaden odlišný názor na výchovu, zdravie, športovú činnosť, kultúrnu činnosť svojho dieťaťa napriek tomu, že má rovnaké práva ako matka. Podstatné teda bude, či rodičia sú ochotní v záujme maloletého dieťaťa kooperovať a hľadať spoločnú dohodu, spoločné riešenie. V opačnom prípade totiž nielenže môžu ich kolízie viesť k väčšej traumatizácii maloletého dieťaťa, ale môže dôjsť aj k obmedzeniu alebo zákazu styku maloletého dieťaťa s jedným rodičom (§ 25 ods. 3 zákona o rodine). K zmene výchovného prostredia podľa § 25 ods. 4 zákona o rodine došlo týmto rozsudkom. Súd sa domnieva, že znaleckému dokazovaniu znalcom z odboru psychológie by sa nemalo podrobiť maloleté dieťa, ale obidvaja rodičia spoločne, aby našli taký spôsob komunikácie vo veciach maloletého dieťaťa, aby svojou rivalitou, jednostranným konaním nepoškodzovali maloleté dieťa v jeho ďalšom zdravom

vývoji. Obidvaja rodičia formálne prezentujú, že záujem maloletého dieťaťa je pre nich prioritný. Ich hmotnoprávne správanie tomu však nenasvedčuje. V hmotnoprávnej rovine v rámci vzájomnej rivality nadradzujú obidvaja rodičia svoj záujem nad záujem dieťaťa, čo nie je podľa zákona o rodine prípustné.

3. Pokiaľ ide o predmet konania o zverenie maloletého dieťaťa do výchovy otca na základe rozhodujúcich skutkových tvrdení, že matka účelovo, opakovane a dlhodobo znemožňuje otcovi styk s dieťaťom na základe právoplatného rozsudku Okresného súdu Čadca, tomuto návrhu súd po pripustenej zmene návrhu vyhovel a rozhodol:

I. Maloleté dieťa U. F., nar. XX.X.XXXX zveruje do výchovy a starostlivosti otca S. O., nar. XX.XX.XXXX, ktorý bude maloleté dieťa vychovávať, zastupovať, spravovať jeho majetok v bežných veciach, počnúc vykonateľnosťou tohto rozsudku.

II. Matka je povinná platiť výživné maloletej dcére U. F., nar. XX.X.XXXX vo výške 130 € mesačne k rukám otca vždy do 15. dňa toho-ktorého mesiaca vopred, počnúc vykonateľnosťou tohto rozsudku.

III. Styk matky s maloletou U. F., nar. XX.X.XXXX neupravuje.

IV. Tým sa mení rozsudok Okresného súdu Čadca č. k. 12Pc/1/2019-30 zo dňa 20.6.2019, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 20.8.2019.

V. Rozsudok je vo výrokoch I., II., III., IV. predbežne vykonateľný jeho doručením.

VI. Žiadny z účastníkov konania nemá právo na náhradu trov konania.

§ 78 ods. 1 zákona o rodine: Dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh.

§ 121 CMP: Rozsudky o úprave výkonu rodičovských práv a povinností a výžive maloletých a o priznaní, obmedzení alebo o pozbavení rodičovských práv a povinností alebo o pozastavení ich výkonu možno zmeniť alebo zrušiť aj bez návrhu, ak sa zmenia pomery.

§ 25 ods. 4 zákona o rodine: Ak jeden z rodičov opakovane bezdôvodne a zámerne neumožňuje druhému rodičovi styk s maloletým dieťaťom upravený podľa odseku 1 alebo 2, súd môže na návrh niektorého z rodičov zmeniť rozhodnutie o osobnej starostlivosti.

Súd z hľadiska zmeny pomerov podľa § 78 ods. 1 zákona o rodine, § 121 CMP porovnával rozsudok Okresného súdu Čadca č. k. 12Pc/1/2019-30 zo dňa 20.6.2019, právoplatný dňa 20.8.2019, so zmenou pomerov, ktorá podľa tvrdenia otca nastala po rozhodnutí, a ktorá spočíva v tom, že matka svojím konaním porušuje povinnosti, ktoré jej vyplývajú z uvedeného právoplatného rozsudku. Opakovane, bezdôvodne a zámerne neumožňuje otcovi ako druhému rodičovi styk s maloletým dieťaťom, čo je dôvod na zmenu výchovného prostredia podľa § 25 ods. 4 zákona o rodine. Otec podal návrh na úradný výkon rozhodnutia na Okresný súd Čadca pod sp. zn. 5Em/1/2020 (čl. 138 a nasl.). Dieťa nevidel osobne, nemohol sa s ním kontaktovať telefonicky, ani cez internet od marca roku 2020 po celú dobu až ku dňu rozhodnutia 16.2.2021. Svoje tvrdenia produkoval v podaní zo dňa 27.11.2020 (čl. 115 spisu). Súd je však povinný v konaniach o starostlivosti o maloletých zistiť podľa § 35 CMP skutočný stav vecí, preto vykonal aj iné dôkazy, než navrhoval otec, resp. kolízny opatrovník (§ 36 CMP). Z dôkazov vykonaných na pojednávaní dňa 4.2.2020 do zápisnice (čl. 82 spisu) a na pojednávaní dňa 16.2.2021 súd zistil v nadväznosti na § 35 CMP nasledovný skutočný stav vecí:

a) Čl. 59 spisu - rozsudkom č. k. 4P/34/2014-48 zo dňa 16.10.2014, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 13.11.2014, bolo manželstvo V. F., nar. XX.X.XXXX, matky maloletej U. F., nar. XX.X.XXXX, s manželom A. F. rozvedené. Ku dňu rozvodu po právnej stránke bol A. F. otcom dvoch maloletých detí - S. F., nar. XX.X.XXXX a U. F., nar. XX.X.XXXX. Obidve deti na základe schválenej rodičovskej dohody boli zverené do výchovy a starostlivosti matky. Príčinou rozvratu manželstva bola nevera V. F.Š. a alkoholizmus A. F..

b) Čl. 68 spisu - z rozsudku Okresného súdu Čadca č. k. 12Pc/1/2019-30 zo dňa 20.6.2019, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 20.8.2019, súd mal preukázané, že bolo určené, že S. O., nar. XX.XX.XXXX je biologickým otcom maloletej U. F., nar. XX.X.XXXX z matky V. F., nar. XX.X.XXXX. Týmto rozsudkom bola maloletá U. zverená do osobnej starostlivosti matky, ktorá ju mala zastupovať a spravovať jej majetok v bežných veciach. Otec bol zaviazaný platiť výživné 130 € mesačne a právo styku otca s maloletou U. F. bolo upravené takto: „...každý pondelok, stredu a piatok v čase od 14:30 hod. do 18:00 hod....“, „...párny víkend od soboty od 8:30 hod. do nedele do 16:30 hod....“, „Matka pripraví maloleté dieťa na styk s otcom.“.

c) Čl. 68 spisu - rozsudkom Okresného súdu Čadca č. k. 12Pc/1/2019-30 zo dňa 20.6.2019, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 20.8.2019, súd mal zároveň preukázané objektívnymi dôkazmi, že matka bránila otcovi S. O. v styku s maloletou U. F. od jej narodenia 31.1.2010 až do určenia otcovstva právoplatným rozsudkom do 20.8.2019, teda po dobu 9 rokov, inak by sa nemusel domáhať určenia otcovstva súdnym spôsobom.

d) Čl. 62 spisu - zápisnica o pojednávani vo veci 12Pc/1/2019 zo dňa 20.6.2019: Súd zistil, že matka úmyselne a vedome obmedzovala styk otca s dieťaťom, zistil motív konania matky. Zápisnica (čl. 64 rub spisu a čl. 65): „Ja som tento vzťah stopla, mohlo to byť niekedy v roku 2015-2016, pretože som mala pocit, že o dieťa a o U. prichádzam. Táto ma ako keby odmietala. Je pravdou to, že som nemala možnosť sa v tom čase jej dostatočným spôsobom nejakým venovať. Pán O. tým, vlastne akým spôsobom má prácu, takúto možnosť reálne mal. Stávalo sa, že maloletú mi nevracal v dohodnutom termíne, pretože maloletá či už bola okúpaná alebo spinkala, čiže ja som toto určitým spôsobom zastavila a teda som takýto styk im obmedzila. Trávil s ňou priveľmi veľa času, čiže ja som mala zato, že vlastne takýmto spôsobom, keďže on mal možnosť venovať sa jej, takýmto spôsobom by som o ňu prišla.“ Na otázku sudkyne, či pán O. nejakým spôsobom zanedbával starostlivosť alebo sa reálne nedokázal postarať matka uviedla: „Dokáže sa reálne postarať.“

e) Čl. 56 spisu - zápisnica o pojednávani vo veci sp. zn. 4P/34/2014 zo dňa 16.10.2014: Čl. 57 rub spisu, kde na otázku sudkyne odporca, manžel F. uviedol: „Ja mám podozrenie dôvodné o intímnom vzťahu navrhovateľky s iným mužom a to od decembra 2013, pretože ju videli na parkovisku. 5x minimálne bolo auto odstavené pred penziónom a v tomto aute bola s dotýčným mužom, potom už neviem, kde auto odstavovali.“ Na otázku sudkyne navrhovateľka V. F. uviedla: „Od decembra 2013 mám známosť intímnu s iným mužom.“ Z uvedeného mal súd preukázané, že navrhovateľka klamala do zápisnice v rozvodovom konaní, klamala pred súdom, keď uviedla, že intímnu známosť má od decembra 2013, keď jej muselo byť známe, že U. je narodená 31.1.2010, muselo jej byť známe, že otcom dieťaťa nie je F. a muselo jej byť známe, že intímnu známosť musela mať minimálne 9 mesiacov pred narodením U., teda minimálne od roku 2009. Tým mal súd preukázané, že tvrdenia matky maloletej nie sú vierohodné, sú zavádzajúce. Mal preukázané, že matka manipuluje a klame.

f) Čl. 64 spisu - zápisnica sp. zn. 12Pc/1/2019 zo dňa 20.6.2019: Z tejto zápisnice z výpovede matky maloletej U. mal súd zistené, že matka ku dňu pojednávania, ako aj ku dňu pojednávania vo veci 4P/43/2019 dňa 16.2.2021, žije s ďalším partnerom Z., s ktorým má tretie dieťa - maloletého O. Z., nar. XX.X.XXXX. V spoločnej domácnosti tak maloletá U. žije so svojím nevlastným bratom O. Z. (S. je už dospelá), s matkou a matkiným druhom Z..

g) Porovnaním styku otca s maloletým dieťaťom podľa právoplatného rozsudku Okresného súdu Čadca č. k. 12Pc/1/2019-30 zo dňa 20.6.2019, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 20.8.2019, s reálnym stykom reprezentovaným fotokópiami SMS správ (čl. 8, 9, 10, 11, 12, 13 spisu) vyplýva, že matka nie vždy rešpektovala právoplatný rozsudok Okresného súdu Čadca, podľa ktorého mala reálne zabezpečiť styk otca s dieťaťom v stanovený čas a bolo jej právnou povinnosťou dieťa na styk s otcom pripraviť a realizáciu styku otca s dieťaťom zabezpečiť. V časovom období do marca 2020 bol styk otca s dieťaťom vinou matky nepravidielný.

h) Čl. 138 spisu - návrhom na Okresný súd Čadca pod sp. zn. 5Em/1/2020 zo dňa 30.1.2020 mal súd preukázané, že otec podal návrh na úradný výkon súdneho rozhodnutia o úprave styku otca s maloletým dieťaťom. Od marca 2020 do pojednávania dňa 16.2.2021 mu bol úplne znemožnený styk s maloletým dieťaťom v osobnej rovine, v telefonicknej rovine (matka vymenila dcére telefón a otcovi nedala kontakt na maloleté dieťa), a kontakt otca s dieťaťom cez internet je možný len jednostranne zo strany otca, nie je možné, aby dieťa otcovi odpisovalo tak, ako to bolo doteraz. Kontakt je teda účelovo a dlhodobo otcovi znemožnený od marca 2020 do 16.2.2021, po dobu 1 roka, napriek právoplatnému rozsudku č. k. 12Pc/1/2019-20 zo dňa 20.6.2019, právoplatný dňa 20.8.2019, z ktorého matke, ako zákonnej zástupkyňi maloletého dieťaťa vyplývala právna povinnosť zabezpečiť styk otca s dieťaťom: „...každý pondelok, stredu a piatok v čase od 14:30 hod. do 18:00 hod....“, „...párny víkend od soboty od 8:30 hod. do nedele do 16:30 hod...“, „Matka pripraví maloleté dieťa na styk s otcom.“.

i) Čl. 78 spisu 4P/43/2019 - správa kolízneho opatrovníka v Čadci zo dňa 28.1.2020: Z tejto správy vyplýva, že otec maloletej spolu s maloletou U. ho kontaktovali, pretože matka ju vyhodila z bytu. Celý rozhovor má otec nahratý v mobilnom telefóne. Maloletá mala želanie, aby vec nebola riešená prostredníctvom polície, preto im poskytol pomoc sociálny pracovník Mgr. S. Z.. Otec ju potom po ukludnení zaviezol späť k matke. Túto skutočnosť otec potvrdil aj na pojednávani do zápisnice dňa 16.2.2021, kde uviedol: 27.1.2020 oznámila U. matke, že chce bývať s otcom. Matka ju citovo vydierala tým, že ju vyhodila z bytu. Keď sa zbalila a prišiel pre ňu otec, vydierala ju jej nevlastná sestra S. tým, že ak odíde k otcovi, u nich v rodine skončila. Po kontakte s kolíznym opatrovníkom a ukludnení ju otec vrátil matke. Bola z toho nešťastná, plakala, chcela sa zabiť. Dieťa zažíva traumu aj z toho, že matkin druh požíva alkohol, sťažujú sa z bytu preč a zasa naspäť. Matka U. navrhla vtedy otcovi U. obnovu spoluzitia, čo on odmietol. Maloletá U. sa vyjadřila, že si to nepamätá. Matka sa vyjadřila, že to bolo preto, lebo U. mala ísť k otcovi, ale neupratala si izbu. Preto odišla nahnevaná s tým, že ide k nemu bývať. Z uvedeného mal súd preukázané, že úplný zákaz kontaktu nastal po uvedenom incidente

od februára 2020, kedy matka prerušila akýkoľvek osobný, telefonický, písomný kontakt dcéry s otcom bez akéhokoľvek právneho základu, teda svojvoľne. Otec vo svojom podaní zo dňa 27.11.2020 (čl. 115 spisu) túto skutočnosť podrobne opisuje.

j) Z vyjadrenia kolízneho opatrovníka zo dňa 3.2.2020 (čl. 77 spisu) súd mal zistené aj pomery otca, matky. Otec žije v spoločnej domácnosti s matkou. Obyvajú trojizbový byt, ktorý vlastní matka. Otec je konateľom v spoločnosti. Jeho matka sa vyjadrila, že zabezpečovala maloletej U. starostlivosť už v útlom veku. Vzťah medzi ňou a mal. U. je na veľmi dobrej úrovni a bol až do roku 2016, kedy začala brániť matka dieťaťu v stretávaní sa s otcom. Matka zakazuje maloletej, aby si od otca brala svačiny, občerstvenie do školy. Matka maloletej dala otcovi dcéru len vtedy, keď jej to vyhovovalo. Ďalej otcova matka uviedla, že maloletá sa zdržiava v byte sama do neskorých nočných hodín. Dokonca je sama s matkiným partnerom, ktorý nadmieru požíva alkoholické nápoje. Niekedy maloletá trávi čas v pohostinskom zariadení, kde matka pracuje a uviedla, že hráva stolný tenis s podnapitými zákazníkmi pohostinstva. Učila sa výborne, ale zhoršila sa. Nosieva už poznámky. Keď mala pred Vianocami 2019 v škole na hodine telocviku úraz, nevolala matka maloletého dieťaťa, pretože tá vôbec s nimi nekomunikuje, volala stará matky z matkinej strany, aby otec išiel pre dcéru do školy. Otec bol s dcérou na komplexnej nutričnej typológii, vyšetrení a zistil, že zdravotný stav maloletej je ohrozený z nadmerného obsahu tuku v tele. Je to spôsobené nesprávnou životosprávnou a nedostatkom pohybu, vedením záhaľčivého spôsobu života u matky. Byt, ktorý matka obýva s U. a maloletým O. a svojím druhom Z., je trojizbový byt a je v osobnom vlastníctve Z..

k) Súd na pojednávaní dňa 16.2.2021 v prítomnosti sudkyne a kolízneho opatrovníka, v neprítomnosti matky, otca, právneho zástupcu matky, vykonal výsluch maloletého dieťaťa U. v súlade s § 41 ods. 3 zákona o rodine, § 38 ods. 1, 2 CMP, § 116 CMP.

§ 43 ods. 1 zákona o rodine: Maloleté dieťa má právo vyjadriť samostatne a slobodne svoj názor vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú. V konaniach, v ktorých sa rozhoduje o veciach týkajúcich sa maloletého dieťaťa, má maloleté dieťa právo byť vypočuté. Názoru maloletého dieťaťa musí byť venovaná náležitá pozornosť zodpovedajúca jeho veku a rozumovej vyspelosti.

§ 38 ods. 1 CMP: Ak je účastníkom maloletý, ktorý je schopný vyjadriť samostatne svoj názor, súd na jeho názor prihliadne.

§ 38 ods. 2 CMP: Názor maloletého zisťuje súd spôsobom zodpovedajúcim jeho veku a vyspelosti. Podľa povahy veci zisťuje súd názor maloletého bez prítomnosti iných osôb.

§ 116 CMP: Ak sa to neprieči účelu konania, súd je povinný informovať o prebiehajúcim konaní maloletého, ktorý je s prihliadnutím na rozumovú a vôľovú vyspelosť schopný pochopiť jeho význam, a objasniť mu dôsledky súdneho rozhodnutia vo veci.

Nariadil výsluch maloletého dieťaťa ako dôkaz. V súlade s uvedenými ustanoveniami zákona má maloleté dieťa právo sa vyjadriť, nemusí sa vyjadriť a súd uvedené zákonné právo dieťaťa rešpektoval, nenútil dieťa, aby sa vyjadrovalo k tomu, k čomu sa nechce vyjadriť a vopred ho o tejto možnosti primeraným spôsobom poučil. Z uvedených ustanovení ďalej vyplýva, že nie sú viazané na vekovú hranicu maloletého dieťaťa. Sú viazané na rozumovú vyspelosť v príčinnej súvislosti k veku dieťaťa a v príčinnej súvislosti so schopnosťou samostatne vyjadriť svoj názor, keďže zmena výchovného prostredia sa týka maloletého dieťaťa. V tomto prípade výsluchom maloletého dieťaťa súd dospel k záveru, že rozumová vyspelosť dieťaťa je na takej úrovni, že je schopná sama vyjadriť svoj názor a vyjadrila svoj názor slobodne, bez nátlaku, po poučení primeranom jej veku. V nadväznosti na § 38 ods. 1 CMP súd na tento názor maloletého dieťaťa prihliadne. Nerozhoduje však na základe želania dieťaťa, na objednávku maloletého dieťaťa. Výsluch maloletého dieťaťa je len jedným z dôkazov, z ktorých súd vychádza pri svojom rozhodovaní a ktoré hodnotí súd vo vzájomnej súvislosti. Súd dospel k záveru, že na strane maloletého dieťaťa je taká vysoká rozumová a vôľová vyspelosť, že bola schopná pochopiť význam otázok, ktoré jej boli kladené primerane k jej veku, a že tento výsluch pomohol súdu objasniť okolnosti prípadu a aj dieťaťu objasniť dôsledky rozhodnutia súdu vo veci úpravy styku. Výsluchom maloletého dieťaťa súd nemal preukázané tvrdenia matky o tom, že otec sa nevie o maloleté dieťa postarať, nemal preukázané tvrdenia matky, že otec maloleté dieťa manipuluj. Dieťa sa na otca teší. Z výsluchu súdu bolo zrejmé, že medzi dcérou a otcom, ako aj starou matkou, je citová väzba. Dospel k záveru, že vzťah otca a dcéry je potrebné zintenzívniť, a že je to v záujme maloletého dieťaťa. Na otázku súdu, či matka alebo otec navrhujú znalecké dokazovanie znalcom z odboru klinickej psychológie dieťaťa na preukázanie zmeny výchovného prostredia, matka o takýto dôkaz neprejavila záujem. Otec a kolízny opatrovník áno. Výsluchom maloletej dcéry súd zistil, že otca má rada, aj babku - jeho matku. Má rada aj matku, je na ňu zvyknutá, preto by si vybrala bývanie s matkou. Bude však rešpektovať rozhodnutie súdu o tom, či bude žiť s otcom alebo s matkou. Otca videla naposledy vo februári 2020. Chýba jej. U otca jej nebolo zle, postaral sa. Bavili ju aktivity s otcom, chutila jej jeho strava. Od februára 2020 si s otcom nevolá, nepíše, nestretáva sa. Dôvod neuviedla. Nikto ju nenavádzal, čo má hovoriť. Priateľ

matky niekedy požíva alkohol. V učení sa zhoršila pre koronu, nie preto, že by sa s ňou matka neučila. Matkin druh teraz nepracuje. Matka chodí z práce domov večer. Hrá sa s 3-ročným nevlastným bratom a robí si prípravu do školy. Keď je druh v práci, súd s bratom u jeho babky.

Porovnaním úpravy styku s maloletou Lindou podľa právoplatného rozsudku Okresného súdu Čadca č. k. 12Pc/1/2019-30 zo dňa 20.6.2019, právoplatný dňa 20.8.2019, mal súd preukázané, že došlo k podstatnej zmene pomerov v nadväznosti na § 78 ods. 1 zákona o rodine, § 121 CMP. Z vykonaného dokazovania mal súd preukázané, že je potrebné aplikovať § 25 ods. 4 zákona o rodine, pretože je preukázané, že matka opakovane, bezdôvodne a zámerne neumožňuje otcovi ako druhému rodičovi styk s maloletou Lindou, ktorý bol upravený právoplatným a vykonateľným rozsudkom (v tomto smere súd poukazuje na skutkové a právne závery odôvodnenia tohto rozsudku - odsek 3, písm. a) až j), ktoré opakovanie neuvádza). Z toho dôvodu súd zmenil právoplatný a vykonateľný rozsudok Okresného súdu Čadca č. k. 12Pc/1/2019-30 zo dňa 20.6.2019, právoplatný dňa 20.8.2019, a maloletú U. zveril do osobnej starostlivosti otca. Matku zaviazal platiť rovnaké výživné ako platil otec matke. Táto skutočnosť bola medzi rodičmi nesporná, súd v tomto smere nevykonával dokazovanie, vychádzal z nesporných tvrdení (§ 37 CMP), pretože nemal pochybnosti o pravdivosti týchto tvrdení, nie sú tieto zhodné tvrdenia v rozpore s vykonaným dokazovaním a v rozpore so záujmom maloletej U. a jej skutočnými potrebami. Upravil styk matky s maloletou dcérou, a to v nadväznosti na § 25 ods. 2 zákona o rodine: Ak sa rodičia nedohodnú o úprave styku s maloletým dieťaťom podľa odseku 1, súd upraví styk rodičov s maloletým dieťaťom v rozhodnutí o rozvoďte; to neplatí, ak rodičia úpravu styku žiadajú neupraviť. Rodičia žiadali neupravovať styk s dieťaťom. Otec uviedol, že bude rešpektovať vôľu dieťaťa. Umožní styk dieťaťa s matkou kedykoľvek po vzájomnej dohode rodičov, za rešpektovania režimu školského, zdravotného, výchovného maloletého dieťaťa, preto súd rozhodol tak, že styk matky s dieťaťom neupravuje, ponechal ho na dohodu. Bude však nielen právom, ale aj právnou povinnosťou otca zabezpečiť v bežných veciach výchovný, školský a iný režim dieťaťa a jeho dodržiavanie zo strany maloletého dieťaťa a matky.

4. Súd zároveň rozhodol tak, že rozsudok je vo výrokoch I., II., III., IV. predbežne vykonateľný jeho doručením. Z uvedeného je zjavné, že aj keď je proti rozsudku prípustné odvolanie v lehote 15 dní od doručenia na Krajský súd v Žiline prostredníctvom Okresného súdu Čadca, tým, že súd určil, že rozsudok je predbežne vykonateľný, z toho vyplýva, že momentom doručenia tohto rozsudku je matka povinná vykonať dobrovoľne rozsudok, teda dobrovoľne zveriť, odovzdať dieťa do starostlivosti otca, ihneď doručením je povinná platiť otcovi výživné a ihneď od doručenia má právo styku s maloletým dieťaťom na základe dohody rodičov. V nadväznosti na § 232 CSP, ktoré je potrebné aplikovať podľa § 2 ods. 1 CMP, vykonateľnosť je taká vlastnosť súdneho rozhodnutia, ktorá spočíva v možnosti priamej bezprostrednej vynutiteľnosti zákonnými prostriedkami. To znamená, pokiaľ matka dobrovoľne neodovzdá dieťa otcovi, nesplní svoje povinnosti, ktoré jej vyplývajú z vykonateľného rozsudku, otec sa môže domáhať výkonu rozhodnutia zákonnými prostriedkami, ktoré vynúti u matky splnenie zákonných povinností. Výrok o výžive podľa § 44 CMP je priamo zo zákona vykonateľný doručením rozsudku. Ostatné výroky, ktoré sa netýkajú vyživovacej povinnosti, možno v nadväznosti na § 2 ods. 1 CMP, § 232 CSP, § 233 CSP vo výroku rozsudku vysloviť, že rozsudok je vykonateľný doručením. To znamená, že v tomto konkrétnom prípade súd vo výrokoch I., II., III., IV. vyslovil, že rozsudok o zmene výchovného prostredia je vykonateľný doručením, momentom doručenia je povinná matka odovzdať dieťa do výchovy a starostlivosti otcovi, momentom doručenia rozsudku je povinná matka otcovi platiť výživné (otec môže dieťaťu zriadiť účet na meno dieťaťa, resp. vkladnú knižku, na ktorú môže časť výživného dcére sporiť). Momentom doručenia rozsudku je povinný otec umožniť matke styk s dcérou na základe vzájomnej dohody rodičov pri rešpektovaní školského, výchovného, zdravotného režimu maloletého dieťaťa. V nadväznosti na § 233 CSP výrok o predbežnej vykonateľnosti rozsudku možno vysloviť len za splnenia zákonnej podmienky, že hrozí nebezpečenstvo ťažko nahraditeľnej ujmy. V tomto konkrétnom prípade súd mal za to, že hrozí nebezpečenstvo ťažko nahraditeľnej ujmy. Podmienku podľa § 233 CSP podľa názoru súdu v tomto konaní nebolo potrebné splniť, a teda nebol potrebný návrh účastníka konania na vyslovenie predbežnej vykonateľnosti, pretože ide o konania, ktoré možno začať aj bez návrhu a kde súd môže ísť aj nad návrh navrhovateľa, keďže sa týkajú starostlivosti o maloleté deti (§ 40 CMP: Súd môže prekročiť návrhy účastníkov a prisúdiť viac, než čoho sa domáhajú, aj vtedy, ak sa konanie mohlo začať aj bez návrhu.). Konanie o zverenie do výchovného prostredia otca je takýmto konaním, kde súd prekročil návrh otca a rozhodol o predbežnej vykonateľnosti, aj keď to otec nežiadal, pretože súd má za to, že je to v záujme maloletého dieťaťa, aj v záujme otca a konanie sa týka starostlivosti o maloleté deti. Podstatné bolo preukázať, že hrozí nebezpečenstvo ťažko nahraditeľnej ujmy a túto skutočnosť mal súd preukázanú. V konaní je preukázané, že matka od februára 2020 do 16.2.2021 (po dobu 1 roka) zmarila kontakt otca s dieťaťom, a to v rovine osobnej, telefonickej i písomnej cez internet. Podľa čl. 41 ods. 4

Ústavy SR starostlivosť o deti a ich výchova je právom rodičov; deti majú právo na rodičovskú výchovu a starostlivosť, práva rodičov možno obmedziť a maloleté deti možno od rodičov odlúčiť proti vôli rodičov len rozhodnutím súdu na základe zákona. Z uvedeného je zrejmé, že právo na styk nemá len otec s maloletým dieťaťom, ale ide aj o právo dieťaťa na styk so svojím otcom a práva dieťaťa v tomto konaní zastupuje kolízny opatrovník, ktorý je stotožnený so zmenou výchovného prostredia. Matka účelovo, bezdôvodne, dlhodobo odníma právo na styk dieťaťu i otcovi a za predpokladu, že by otec na realizáciu styku, rovnako dieťa na realizáciu styku s otcom, muselo čakať ešte po dobu rozhodnutia odvolacieho súdu, za túto dobu by mohlo dôjsť k neodstrániteľnej citovej ujme na strane otca i na strane dieťaťa, je predpoklad aj možného zániku citovej väzby dieťaťa na otca v dôsledku manipulatívneho prístupu matky k plneniu týchto povinností. Z toho dôvodu súd považoval za dôležité, aby rozsudok o zmene výchovného prostredia nadobudol vykonateľnosť doručením, aby tak súd predišiel novej citovej ujme na strane otca i dieťaťa, znemožnil ďalšiu manipuláciu dieťaťa.

5. a) § 24 ods. 2 zákona o rodine: Ak sú obidvaja rodičia spôsobilí dieťa vychovávať a ak majú o osobnú starostlivosť o dieťa obidvaja rodičia záujem, tak súd môže zveriť dieťa do striedavej osobnej starostlivosti obidvoch rodičov, ak je to v záujme dieťaťa a ak budú takto lepšie zaistené potreby dieťaťa. Ak so striedavou osobnou starostlivosťou súhlasí aspoň jeden z rodičov dieťaťa, tak súd musí skúmať, či bude striedavá osobná starostlivosť v záujme dieťaťa.

Súd zvažoval aj rozhodnutie o zverení maloletej U. do striedavej starostlivosti obidvoch rodičov. Takáto úprava starostlivosti rodičov o spoločné dieťa si však vyžaduje, a to bezpodmienečne, bezproblémovú komunikáciu medzi obidvomi rodičmi. V opačnom prípade zverenie dieťaťa do striedavej starostlivosti nie je v záujme maloletého dieťaťa, pretože na dieťa dopadá kolízia vzťahov obidvoch rodičov. Z vykonaného dokazovania vyplynulo, že nie je možné zveriť dieťa do striedavej starostlivosti obidvoch rodičov, a to z toho dôvodu, že matka odmieta komunikovať s otcom vo veci starostlivosti o maloleté dieťa, a to dlhodobo. Vyplyva to z podania otca zo dňa 27.11.2020 (čl. 115 rub spisu), kde uvádza, že sa takto matka vyslovila aj pred kolíznym opatrovníkom, že ona s otcom maloletého dieťaťa komunikovať nebude. Rovnako to uviedla aj otcovi. Takéto správanie matky dlhodobo zaťažuje maloletú a sťažuje starostlivosť o maloletú U. a kontakty otca s maloletou U.. Otec prezentoval, že on má záujem ohľadne maloletého dieťaťa s matkou komunikovať. Nevyužíva dieťa ako nástroj pomsty proti matke.

b) § 35 CMP: Súd je povinný zistiť skutočný stav veci.

§ 36 CMP: Súd je povinný vykonať aj iné dôkazy, ako navrhli účastníci, ak je to potrebné na zistenie skutočného stavu veci.

§ 37 CMP: Súd si môže osvojiť vhodné skutkové tvrdenia účastníkov, ak nemá pochybnosti o ich pravdivosti, len ak nie sú v rozpore s vykonaným dokazovaním.

§ 2 ods. 1 CMP: Na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

§ 207 ods. 1 CSP: Ak rozhodnutie závisí od posúdenia skutočností, na ktoré treba vedecké poznatky, a pre zložitost' posudzovaných otázok nepostačuje postup podľa § 206, súd na návrh nariadi znalecké dokazovanie a ustanoví znalca. Ak súd ustanovil viacerých znalcov, môžu vypracovať spoločný posudok.

§ 207 ods. 2 CSP: V písomnom znaleckom posudku znalec odpovie na položené otázky; nevyjadruje sa k právnemu posúdeniu veci.

§ 207 ods. 3 CSP: Návrh na nariadenie znaleckého dokazovania znaleckým ústavom je prípustný len v obzvlášť závažných prípadoch vyžadujúcich si osobitné vedecké posúdenie, alebo ak závery znalcov sú v zrejmom rozpore.

V konaní navrhoval znalecké dokazovanie otec a kolízny opatrovník. Znalecké dokazovanie sa týkalo výsluchu maloletého dieťaťa. Matka tvrdila, že dieťa nechce ísť k otcovi. Z výsluchu maloletej taká skutočnosť súdu nevyplývala, teda nebolo potrebné znalecké dokazovanie na preukázanie tvrdenia, ktoré bolo vyvrátené priamo výpoveďou maloletého dieťaťa. Maloleté dieťa by radšej išlo k matke, lebo je na ňu zvyknuté, ale zároveň uviedlo, že bude rešpektovať rozhodnutie súdu o tom, či bude zverená otcovi alebo matke. Pokiaľ kolízny opatrovník i otec chceli nariadiť znalecké dokazovanie na preukázanie dôvodov, pre ktoré bol prerušený osobný kontakt medzi otcom a dieťaťom, telefonický kontakt medzi otcom a dieťaťom a písomný kontakt medzi otcom a dieťaťom, súd má za to, že tento dôvod sa týka matky, a nie maloletého dieťaťa. Matka mala zákonnú povinnosť ako zákonná zástupkyňa realizovať povinnosti, ktoré jej boli uložené súdom a zabezpečiť v rozsahu právoplatného rozsudku styk otca s dieťaťom. Matka by mala vysvetliť, prečo tak nepostupovala a nie dieťa. Tvrdenie matky bolo len v rovine, že dieťa nechce, čo podľa názoru súdu z výpovede, z konania dieťaťa, z SMS správ, z doterajšieho správania nevyplýva, čo teda matka nepreukázala. Súd mal dostatočný súhrn dôkazov na to, aby mohol konštatovať, že sú naplnené objektívnymi dôkazmi podmienky

§ 25 ods. 4 zákona o rodine. Objektívnymi dôkazmi mal súd preukázané, že matka opakovane, bezdôvodne a zámerne neumožňuje otcovi styk s maloletým dieťaťom, ktorý bol upravený právoplatným rozsudkom. Matka nepreukázala žiadnym dôkazom, že by styk v súlade s právoplatným rozsudkom realizovala, resp. keďže ho nerealizovala, že by tak robila dôvodne, a nie zámerne (dôkaz o dôvodnosti marenia styku nepredložila). Tým mal súd preukázané, že bolo matkinou povinnosťou preukázať dôvodnosť a nezámernosť marenia právoplatného rozsudku. Svoje dôkazné bremeno neuniesla. Navyiac ani nežiadala znalecké dokazovanie dieťaťa. Rozsudok nie je možné postaviť len na základe nepreukázaných tvrdení matky v rozpore s preukázanými tvrdeniami otca. V danom štádiu konania súd mal za to, že pred súdom prvého stupňa, podľa názoru súdu, dieťa nevypovedalo o mnohých veciach, ktoré sa týkajú otca, a to s poukazom na článok 5 základných zásad a aj po poučení prvostupňového súdu. Súd sa domnieva, že v obave podľa článok 5 základných zásad zákona o rodine písm. g), že by maloleté dieťa mohlo byť vystavené konfliktu lojality a následnému pocitu viny voči matke. Súd ju nenútil vypovedať o veciach, o ktorých vypovedať nechcela a súd sa domnieva, že tak isto by postupoval i znalec. Výsluchom znalca, podľa názoru súdu, by bolo možné zistiť len motív, pre ktorý nedochádza ku kontaktu medzi otcom a dieťaťom v osobnej, telefonickej i písomnej rovine. Výsluchom znalca by nebolo možné nahradiť objektívne dôkazy, ktoré boli vykonané, a ktorými je preukázané, že kontakt dieťaťa s otcom, ktorý bola povinná matka realizovať na základe právoplatného rozsudku opakovane nerealizovala. Dôvodnosť a nezámernosť bola povinná preukázať matka, nie otec, a svoje dôkazné bremeno neuniesla. Z týchto dôvodov súd návrh na vykonanie dôkazu výsluchom znalca zamietol ako v tomto štádiu nadbytočný, právne irelevantný, ktorý by ešte viac predlžoval právnu neistotu dieťaťa, napätie dieťaťa, pričom v záujme dieťaťa je, aby žilo v stabilnom výchovnom prostredí, bezkonfliktnom, aby maloleté dieťa nebolo „hromozvodcom“ medzi dvoma rodičmi. Nariadením znaleckého dokazovania by sa celé súdne konania predĺžilo, dieťa by stále žilo v napätí, citové väzby a ujma by sa zvyšovali a výsledok znaleckého dokazovania v porovnaní so záujmom maloletého dieťaťa by bol neistý. Navyiac súd podotýka, že právoplatný a vykonateľný rozsudok Okresného súdu Čadca o úprave styku otca s dieťaťom bol pre matku i otca záväzný a ani jeden z nich nemal právo svojvoľne tento rozsudok meniť (§2 ods. 1 CMP, § 226 CSP, § 228 CSP, § 230 CSP). Ak matka chcela zmeniť právoplatný rozsudok súdu, mohla tak urobiť len súdnou cestou, zmenou rozsudku, nie svojvoľným, nezákonným postupom, svojvoľným odmietaním realizácie právoplatného rozsudku.

c) § 25 ods. 3 zákona o rodine: Ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa, súd obmedzí styk maloletého dieťaťa s rodičom alebo zakáže styk maloletého dieťaťa s rodičom, ak nie je možné zabezpečiť záujem maloletého dieťaťa obmedzením styku maloletého dieťaťa s rodičom.

V tomto smere súd poukazuje, že sú povinní obidvaja rodičia svoje záujmy prispôbiť prioritným záujmom dieťaťa, a to najmä nevyhnutnosťou zintenzívniť komunikáciu, ktorá sa týka potrieb maloletého dieťaťa a vedieť sa dohodnúť o veciach, ktoré súvisia so školskou dochádzkou, mimoškolskými aktivitami, záujmami, inak by spôsobovali dieťaťu traumatizáciu. Dieťa by doplácalo na rodičov, čo nie je prípustné. Dieťa nemôže byť citovo vydierané jedným alebo druhým rodičom a takýmto spôsobom traumatizované, brané ako rukojemník, ako zbraň vo vzťahu k druhému rodičovi, preto je zákonnou povinnosťou rodičov, aby boli natoľko vyspelí a začali v záujme maloletého dieťaťa spolu kooperovať. Je v záujme dieťaťa, aby vyrastalo v atmosfére šťastia, lásky, porozumenia, stability, tolerancie a harmónie, aby jeho výchova smerovala k pozitívnemu rozvoju jeho osobnosti, nadania, rozumových a fyzických schopností, mravnému, duchovnému a sociálnemu rozvoju, aby boli rešpektované jeho práva uvedené v Dohovore o právach dieťaťa, ako aj v iných právnych predpisoch. Ani jeden z rodičov nemá právo zapájať dieťa do vzájomných problémov medzi rodičmi. V tomto konkrétnom prípade súd nezistil, nebolo preukázané tvrdenie matky o nemožnosti zveriť dieťa do výchovy otca. Práve naopak, otec pracuje, platí výživné. Z nijakého dôkazu nevyplývajú tvrdenia matky o jeho nevhodnom, manipulatívnom správaní, resp. nevhodnej morálke. Taktiež ani z výpovede maloletého dieťaťa také tvrdenia matky nevyplývajú. Súd teda musel dospieť k záveru, že nesúhlas matky je len obštrukčný. Nie je preukázaný objektívnymi dôkazmi. Nemá vo vzťahu k zvereniu dieťaťa do výchovy otca právnu relevanciu, a preto súd nemohol oprieť svoje rozhodnutie o takéto nepreukázané tvrdenia matky. Nevhodná komunikácia rodičov následne poškodzuje dieťa, ktoré má rado obidvoch rodičov a vníma to, že rodičia sa hádajú, vníma to, že rodičia sa o dieťati nie sú schopní dohodnúť. Dieťa nemôže byť objektom vzájomnej rivality rodičov, ani jednostrannej rivality matky tak, ako to vyplynulo z dôkazov v tomto konaní. Toto dieťa poškodzuje. Práve takáto rivalita, neschopnosť dohody rodičov poškodzuje dieťa a poškodzuje jeho zdravý vývoj, a nie zverenie dieťaťa do výchovy otca. Je v záujme maloletého dieťaťa, aby sa o neho starali obidvaja rodičia, aby nebolo ukrátené o jedného rodiča zásahmi druhého rodiča (V tomto prípade zásahmi matky, maloletému dieťaťu vybrala otca matka, dieťa si samé nevybralo otca. Po tom, ako mu matka vybrala otca, sama ho o tohto otca sa snaží pripraviť zrušením všetkých kontaktov.)

(aj podľa Listiny základných práv a slobôd, článok 32 ods. 1, 4 starostlivosť o deti a ich výchovu je právom rodičov a deti majú právo na rodičovskú výchovu a starostlivosť). Je teda v záujme dieťaťa, aby bolo predovšetkým v starostlivosti obidvoch rodičov. Nesúhlas matky s realizáciou doterajšieho styku, nesúhlas matky so zverením dieťaťa otcovi, môže byť právne relevantný len vtedy, ak otec preukázaným a intenzívnym spôsobom negatívne zasahuje do záujmu dieťaťa, čo v konaní matka nepreukázala žiadnym dôkazom. Jej tvrdenia ostali v rovine tvrdení, nepreukázané. Z vykonaného dokazovania bol preukázaný pravý opak. Otec dieťa miluje, vždy dieťaťu poskytoval starostlivosť, vždy sa o dieťa zaujímal, pravidelne platí výživné a žije usporiadaným spôsobom života. Aj z článku 7 Dohovoru o právach dieťaťa vyplýva právo maloletého dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu k obidvom rodičom, preto súd rozhodol v záujme maloletého dieťaťa, ktorý je vymedzený najmä článkom 5 základných zásad zákona o rodine, a ktoré v tomto konaní boli naplnené vo vzťahu k starostlivosti otca a na základe toho súd zmenil výchovné prostredie v záujme maloletého dieťaťa a zveril dieťa otcovi. Matka opak nepreukázala. Súd mal preukázané, že otec pri styku preukazoval potrebnú úroveň starostlivosti o dieťa, bezpečie dieťaťa, bezpečie a stabilitu prostredia, v ktorom sa dieťa zdržiava, morálne princípy. Nebolo preukázané, že by sa otec správal tak, že by nechránil dôstojnosť maloletého dieťaťa, duševný, telesný, citový vývin dieťaťa, zdravie, že by zasahoval do dôstojnosti vývinu dieťaťa, telesnej, citovej integrity dieťaťa alebo jemu blízkej osoby, že by vystavoval dieťa možnému konfliktu lojality a pocitu viny vo vzťahu k matke. Nebolo preukázané, že by otec nevytváral a nerozvíjal väzby a nepodporoval väzby nielen so svojimi príbuznými, ale aj väzby maloletej s jej matkou a jej príbuznými. Z toho dôvodu súd v nadväznosti na § 36, § 24 ods. 3 zákona o rodine prihliadol na záujem maloletého dieťaťa ako na prioritný záujem, na jeho citové väzby, vývinové potreby, stabilitu budúceho výchovného prostredia, na zachovanie jeho práva vzťahu k obidvom rodičom a na základe toho zmenil výchovné prostredie maloletého dieťaťa a zveril maloleté dieťa do výchovy a starostlivosti otca, pretože matka v záujme maloletého dieťaťa nepostupovala. Pokiaľ matka naďalej bude porušovať svoje povinnosti pri styku s dieťaťom, naďalej bude manipulovať maloleté dieťa proti otcovi a mariť právoplatný a vykonateľný rozsudok súdu o zverení dieťaťa otcovi, potom na návrh otca alebo z úradnej moci súdu môže nastať rozhodnutie podľa § 25 ods. 3 zákona o rodine a v záujme maloletého dieťaťa môže súd matke obmedziť styk s maloletým dieťaťom zákazom styku matky s dieťaťom a v krajnom prípade môže byť nariadená ústavná starostlivosť nad maloletým dieťaťom, pokiaľ kolízny prístup, konfrontačný prístup matky k otcovi nebude zmenený a bude to mať negatívny dopad na zdravý vývoj maloletého dieťaťa. Je preto v záujme maloletého dieťaťa kooperovať, hľadať spoločnú dohodu, spoločné riešenie. V opačnom prípade kolízia rodičov môže viesť k väčšej traumatizácii maloletého dieťaťa, k obmedzeniu alebo zákazu styku rodičov s maloletým dieťaťom, a to jednému alebo obidvom rodičom (§ 25 ods. 3 zákona o rodine). Súd sa domnieva, že znaleckému dokazovaniu znalcom z odboru psychológie by sa nemalo podrobiť maloleté dieťa, ale obidvaja rodičia spoločne, aby našli taký spôsob komunikácie vo veciach maloletého dieťaťa, aby svojou rivalitou, či už obojstrannou alebo jednostrannou zo strany matky, nepoškodzovali maloleté dieťa v jeho ďalšom zdravom vývoji. Obidvaja rodičia (hlavne matka) formálne prezentujú, že záujem maloletého dieťaťa je pre nich prioritný. Hmotnoprávne správanie matky však tomu nenasvedčuje. V hmotnoprávnej rovine v rámci vzájomnej rivality matka nadradzuje svoj záujem nad záujem dieťaťa, čo nie je podľa zákona o rodine prípustné (tým, že mu bráni v kontakte so svojim biologickým otcom).

6. Trovy konania: Súd rozhodol podľa § 52 CMP tak, že žiaden z účastníkov konania nemá právo na náhradu trov konania. Súd nezistil dôvody pre aplikáciu výnimočného rozhodnutia podľa § 55 CMP. Nezistil také okolnosti prípadu, na základe ktorých by bolo potrebné a spravodlivé priznať náhradu trov konania jednému z účastníkov konania. Účastníci konania také tvrdenia a dôkazy pre priznanie náhrady trov konania jednému z účastníkov konania ani neprodukovali. Nežiadali náhradu trov konania. Matka svojím správaním zadala príčinu k podaniu návrhu na zverenie dieťaťa do výchovy otca, keďže marila styk otca s dieťaťom na základe právoplatného rozsudku súdu. Na strane otca by bol dôvod žiadať náhradu trov konania podľa § 55 CMP, otec však nežiadal náhradu trov konania od matky.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Krajský súd v Žiline prostredníctvom Okresného súdu Čadca. V odvolaní sa uvedie, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, uvedie sa spisová značka, uvedie sa, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Odvolanie musí byť podpísané.

Ak účastník konania nesplní povinnosť uloženú týmto rozsudkom, môže druhý účastník konania podať návrh na vykonanie exekúcie podľa Exekučného poriadku (§ 120 ods. 3 CMP).

Odvolanie podľa § 62 ods. 1 CMP možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Podľa § 62 ods. 2 CMP odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

Podľa § 63 CMP v odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy.